

wo-master Jeugdrecht Universiteit Leiden

27 februari 2012

NVAO beperkte Toets nieuwe opleiding

Paneladvies

1	Samenvattend advies	3
2	Werkwijze panel	5
3	Beschrijving van de opleiding	6
	3.1 Algemeen	6
	3.2 Profiel instelling	6
	3.3 Profiel opleiding	6
4	Opleidingsbeoordeling	8
	4.1 Beoogde eindkwalificaties	8
	4.2 Onderwijsleeromgeving	10
	4.3 Toetsing	15
	4.4 Afstudeergarantie en financiële voorzieningen	17
	4.5 Algemene conclusie over de kwaliteit van de opleiding	18
5	Overzicht oordelen	20
	Bijlage 1: Samenstelling panel	21
	Bijlage 2: Programma locatiebezoek	23
	Bijlage 3: Overzicht van bestudeerde documenten	26
	Bijlage 4: Lijst met afkortingen	28

1 Samenvattend advies

De Universiteit Leiden heeft bij de NVAO een aanvraag Toets Nieuwe Opleiding ingediend voor de masteropleiding Jeugdrecht. Deze beoogde masteropleiding zal een zelfstandige master zijn van de faculteit Rechtsgeleerdheid, waar in het eerste jaar 30 studenten kunnen instromen. In de komende jaren zal de masteropleiding doorgroeien tot een instroom van 50 tot 75 studenten.

Het doel van de opleiding is om vanuit verschillende relevante rechtsgebieden - het privaatrecht, het strafrecht, het bestuursrecht en het internationale en Europese recht - de positie van de minderjarige in het recht te bestuderen. Daarmee worden juristen opgeleid die het jeugdrecht in brede zin beheersen en kunnen toepassen en die op de arbeidsmarkt als jeugdrecht-jurist of als jurist op een breder of aanverwant terrein inzetbaar zijn. Met de opleiding wordt tevens beoogd juristen af te leveren die in hun beroepsattitude oog en gevoel hebben voor aanpalende disciplines. De opleiding is gericht op het behalen van civiel effect en het verkrijgen van toegang tot de zogenaamde togaberoepen.

De opleiding beoogt *intradisciplinair* te zijn met geïntegreerde niet-juridische aspecten. De opleiding profileert zich echter op diverse plaatsen nu nog als *multidisciplinair*. Deze profilering sluit derhalve niet aan bij het doel van de opleiding.

Het doel van de opleiding is vertaald in negen eindkwalificaties die aansluiten bij het masterniveau zoals beschreven in de Dublin-descriptoren. De eindkwalificaties zijn gerangschikt naar kennis en inzicht, academische en andere vaardigheden en algemene kwalificaties.

De opleiding bestaat uit de vier verplichte basisvakken Personen- en familierecht, Jeugd en straf(proces)recht, Jeugdbescherming en jeugdzorg en Children's rights. Daarnaast wordt een privatissimum en een practicum aangeboden. Bij het privatissimum gaat het om rechtswetenschappelijke vaardigheden, bij het practicum om vaardigheden voor de beroepspraktijk. Ook volgen de studenten een gebonden keuzevak waarin wordt gezorgd voor verdieping van de kennis over een deelaspect van het jeugdrecht. Ten slotte schrijven de studenten een masterscriptie.

Het aantal contacturen in de opleiding is beperkt: de opleiding programmeert vooralsnog 220 contacturen, grotendeels in de vorm van hoor- en werkcolleges en practicum- en privatissimumonderwijs. De Universiteit Leiden onderzoekt de mogelijkheid tot verhoging van het aantal contacturen bij de Faculteit Rechtsgeleerdheid. De master Jeugdrecht kan daarbij eventueel als pilot gaan fungeren, waarbij het aantal contacturen wordt verhoogd naar 300.

Bij de start van het onderwijs in september 2012 zal er in totaal 2,25 fte beschikbaar zijn voor het verzorgen van het onderwijs. De opleiding zal beschikken over zeer kundig en enthousiast personeel. Er is echter op dit moment nog geen sprake van een samenhangend team dat gezamenlijk werkt aan de vormgeving van het onderwijsprogramma. Er moeten nog extra docenten worden geworven.

De opleiding heeft nog geen duidelijke visie van waaruit de inhoudelijke samenhang in het programma is opgezet. Het programma bevat interessante onderdelen, maar deze leveren echter niet vanzelfsprekend een samenhangend programma op dat duidelijk toewerkt naar de beoogde eindkwalificaties.

Het universitair model van de universiteit Leiden met regels en richtlijnen voor tentamens en examens biedt voldoende garantie voor een adequaat systeem van toetsing. De opleiding heeft het systeem van toetsing op dit moment echter nog niet op orde. De toetsvormen en toetsinhouden zijn nog niet zuiver afgestemd op de leerdoelen van de vakken en op de eindkwalificaties van de opleiding als geheel.

De instelling geeft aan studenten de garantie dat het programma volledig kan worden doorlopen en stelt toereikende financiële voorzieningen beschikbaar.

Het panel heeft een opleiding aangetroffen met goede intenties, een breed draagvlak, enthousiast personeel en voldoende capaciteit. De goede intenties zijn echter nog niet gematerialiseerd. Het panel ziet tijdens het locatiebezoek in februari 2012 al een duidelijke progressie ten opzichte van het beeld dat spreekt uit de aanvraag van november 2011, maar de opleiding kan duidelijker weergeven hoe met het onderwijsprogramma de eindkwalificaties behaald kunnen worden. De opleiding heeft de ontwikkeling van het programma ingezet, maar zal de komende maanden aan diverse elementen van de programmaonderdelen nog nadere invulling moeten geven. Het panel adviseert de NVAO dan ook om positief onder voorwaarden te besluiten ten aanzien van de kwaliteit van de nieuwe opleiding wo-master Jeugdrecht van de Universiteit Leiden.

Den Haag, 27 februari 2012

Namens het panel ter beoordeling van de beperkte Toets nieuwe opleiding wo-master Jeugdrecht van de Universiteit Leiden,

Prof. mr. Paul Vlaardingerbroek
(voorzitter)

drs. Linda van der Grijspaarde
(secretaris)

2 Werkwijze panel

De NVAO heeft een panel vastgesteld met volgende samenstelling:

- Prof. mr. Paul Vlaardingerbroek (voorzitter), hoogleraar Familie- en jeugdrecht, Dept. of Private Law, School of Law, Tilburg University;
- Prof. dr. Johan Put, vicedecaan onderwijs rechtsfaculteit en gewoon hoogleraar jeugd- en sociaalrecht aan de KU Leuven;
- Mr. Evelien Sijnesael, advocate Köller advocatenkantoor te Middelburg, specialisatie jeugdrecht, lid van de Vereniging voor Nederlandse Jeugdrechtadvocaten;
- Mr. Geert Decock, advocaat bij de associatie Frans Baert en vennoten te Gent, specialisatie jeugdrecht (P&F) en jeugdbeschermingsrecht (jeugddelinquentie), kernredacteur tijdschrift voor Jeugd- en kinderrechten (TJK), voorzitter Unie van Jeugdrechtadvocaten.
- Anton Schuurmans (student-lid), Student masteropleiding Rechtsgeleerdheid aan de KU Leuven.

Het panel werd bijgestaan door dr. mr. Sigrid Pauwels, beleidsmedewerker NVAO, procescoördinator en drs. Linda van der Grijsparde, zelfstandig onderwijsadviseur, secretaris.

Bij de toetsing heeft het panel het Beoordelingskader voor de beperkte Toets nieuwe opleiding van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523) in acht genomen.

Het panel heeft zich aan de hand van de door de opleiding verstrekte documenten op de beoordeling voorbereid. Op 13 januari 2012 is het panel bij elkaar geweest. Tijdens deze bijeenkomst zijn de eerste bevindingen van het panel besproken en nadere vragen geformuleerd voor de aanvrager. Een deel van deze vragen is vervolgens naar de aanvrager gestuurd met het verzoek de antwoorden op deze vragen, evenals een aantal aanvullende bijlagen, voorafgaand aan het locatiebezoek bij het panel aan te leveren. In bijlage 3 van dit paneladvies is een overzicht opgenomen van documenten die het panel heeft ontvangen. Naar aanleiding van de aanvullende informatie heeft het panel per e-mail aanvullende vragen en opmerkingen uitgewisseld. Deze vragen zijn door de secretaris geïnventariseerd en deze vragen en opmerkingen zijn als input gebruikt voor het locatiebezoek.

Op 15 februari heeft het panel een locatiebezoek afgelegd. Tijdens dit bezoek is het panel in verschillende gespreksrondes van nadere informatie voorzien en zijn de vraagpunten aan de orde gesteld en in discussie gebracht. Het programma van het locatiebezoek is toegevoegd in bijlage 2. Na afloop van het locatiebezoek heeft het panel de bevindingen onderling besproken en vertaald naar voorlopige conclusies. De secretaris heeft op basis hiervan een conceptadvies opgesteld dat aan de panelleden is voorgelegd voor commentaar. Vervolgens heeft het panel dit concept van commentaar voorzien, waarna de definitieve tekst is vastgesteld. Uiteindelijk zijn aan de hand van de uitkomsten per standaard beargumenteerde oordelen per onderwerp en een eindoordeel over de kwaliteit van de opleiding gegeven. Dit heeft geresulteerd in een definitief paneladvies aan de NVAO op 27 februari 2012.

3 Beschrijving van de opleiding

3.1 Algemeen

Instelling:	Universiteit Leiden
Opleiding:	wo-master Jeugdrecht
Variant:	voltijd
Afstudeerrichtingen:	/
Locatie:	Leiden
Studieomvang (ECTS):	60 ECTS
Sector:	recht

3.2 Profiel instelling

De Universiteit Leiden werd als eerste universiteit in Nederland opgericht op 8 februari 1575. De Universiteit Leiden heeft zeven faculteiten: Archeologie, Campus Den Haag, Geesteswetenschappen, Geneeskunde/LUMC, Rechtsgeleerdheid, Sociale Wetenschappen en Wiskunde en Natuurwetenschappen. De Universiteit Leiden presenteert zich als internationale onderzoeksuniversiteit met elf onderzoeksprofielingsgebieden, dertien Honours Classes, een pre-University College en Campus Den Haag.

In studiejaar 2010-2011 studeren 18924 studenten aan de Universiteit Leiden, waarvan 12868 aan een van de 49 bacheloropleidingen en 5056 aan een van de 95 masteropleidingen of (post)doctorale opleiding. Bij de Universiteit Leiden werken 3855 personen (3153,5 fte).

3.3 Profiel opleiding

De beoogde masteropleiding Jeugdrecht is een zelfstandige master van de faculteit Rechtsgeleerdheid van de Universiteit Leiden. Het doel van de opleiding is om vanuit verschillende relevante rechtsgebieden - het privaatrecht, het strafrecht, het bestuursrecht en het internationale en Europese recht - de positie van de minderjarige in het recht te bestuderen. Daarmee worden juristen opgeleid die het jeugdrecht in brede zin beheersen en kunnen toepassen en die op de arbeidsmarkt als jeugdrecht-jurist of als jurist op een breder of aanverwant terrein inzetbaar zijn. Met de opleiding wordt tevens beoogd juristen af te leveren die in hun beroepsattitude oog en gevoel hebben voor multidisciplinariteit. Het jeugdrecht is immers bij uitstek een vakgebied waar niet-juridische disciplines een belangrijke aanvulling vormen op de juridische kennis. Die andere disciplines spelen een belangrijke rol bij de vraag in hoeverre het recht passende oplossingen kan bieden bij problemen waarmee de belangen van het kind, ouders of andere verzorgers en de overheid zijn gemoeid. Daarom wordt in het curriculum bij elk (juridisch) vak een (kleine) niet-juridische (pedagogische, psychologische, psychiatrische en/of criminologische) component ingebouwd, waarmee de juridische kennis wordt gecontextualiseerd en aangevuld.

In Nederland bestaat geen juridische masteropleiding Jeugdrecht. Bij verschillende instellingen wordt jeugdrecht als keuzevak aangeboden. De instelling motiveert de keuze voor de start van een zelfstandige masteropleiding Jeugdrecht met het feit dat in Nederland steeds meer aandacht komt voor de rechtspositie van kinderen. De rijksoverheid voert een beleidsprogramma uit met de titel 'Alle kansen voor andere kinderen', gericht op verbetering van de positie van het kind in brede zin. De toenemende aandacht blijkt ook uit de

oprichting van het Kinderrechtenhuis (in Leiden) en de aanstelling van een Kinderombudsman.

De opleiding heeft civiel effect en biedt daarmee toegang tot de (vervolgopleidingen van de) advocatuur, de rechterlijke macht en het Openbaar Ministerie (de zogenoemde togaberoepen). Verder bereidt de opleiding studenten voor op juridische functies bij Bureau Jeugdzorg, de Raad voor de Kinderbescherming, op beleidsfuncties bij de overheid en op functies bij non-profitorganisaties. Ten slotte verwerven afgestudeerden de kwalificaties om zelfstandig wetenschappelijk onderzoek te verrichten (op het gebied van het jeugdrecht) en om deel te nemen aan het wetenschappelijk debat.

Om de kwaliteit te waarborgen wil de faculteit Rechtsgeleerdheid in eerste instantie niet uitgaan boven de dertig inschrijving per jaar.

4 Opleidingsbeoordeling

Van toepassing is het Beoordelingskader voor de beperkte Toets nieuwe opleiding van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523). Dit kader wordt gebruikt als de instelling beschikt over een positief oordeel over de instellingstoets kwaliteitszorg. De beoordeling komt tot stand op basis van een discussie met 'peers' over de inhoud en kwaliteit van de opleiding en is gericht op vier vragen:

1. Wat beoogt de opleiding?
2. Hoe wil de opleiding dit realiseren?
3. Hoe wil de opleiding dit toetsen?
4. Zijn er voldoende financiële middelen?

Deze vier vragen zijn vertaald in vier standaarden. Over de standaarden geeft een visitatiepanel een gemotiveerd oordeel op een tweepuntsschaal: onvoldoende of voldoende. Vervolgens geeft het panel een gemotiveerd eindoordeel over de kwaliteit van de opleiding, ook op de tweepuntsschaal.

Bij de beoordeling worden de volgende definities gehanteerd. Deze definities hebben zowel betrekking op de scores van de standaarden als op de scores van de opleiding in totaal.

Basiskwaliteit

De kwaliteit die in internationaal perspectief redelijkerwijs verwacht mag worden van een bachelor- of masteropleiding binnen het hoger onderwijs.

Onvoldoende

De opleiding voldoet niet aan de basiskwaliteit.

Voldoende

De opleiding voldoet aan de basiskwaliteit.

4.1 Beoogde eindkwalificaties

4.1.1 Standaard 1

De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.

Bevindingen

Het doel van de opleiding is om vanuit verschillende relevante rechtsgebieden - het privaatrecht, het strafrecht, het bestuursrecht en het internationale en Europese recht - de positie van de minderjarige in het recht te bestuderen. Daarmee worden juristen opgeleid die het jeugdrecht in brede zin beheersen en kunnen toepassen en die op de arbeidsmarkt als jeugdrecht-jurist of als jurist op een breder of aanverwant terrein inzetbaar zijn. Met de opleiding wordt tevens beoogd juristen af te leveren die in hun beroepsattitude oog en gevoel hebben voor multidisciplinariteit.

In de conceptonderwijs- en examenregeling is beschreven dat het volgende met de opleiding wordt beoogd:

- Specialisatie en verdieping ten opzichte van de bacheloropleidingen Rechtsgeleerdheid en Notarieel recht, door middel van een verbredende en verdiepende academische vorming, waarbij het onderwijs nauw aansluit bij onderzoek.
- Voorbereiding op een maatschappelijke loopbaan, door het verschaffen van kwalificaties om vraagstukken te benoemen en op te lossen in een beroepspraktijk waarvoor de opleiding vereist of dienstig is.
- Oriëntatie op een wetenschappelijke loopbaan, door het verschaffen van kwalificaties om zelfstandig wetenschappelijk onderzoek te verrichten.

De opleiding is gericht op het behalen van civiel effect en het verkrijgen van toegang tot de zogenaamde togaberoepen.

Het doel van de opleiding is vertaald in negen eindkwalificaties die aansluiten bij het masterniveau zoals beschreven in de Dublin-descriptoren. De eindkwalificaties zijn gerangschikt naar kennis en inzicht, academische en andere vaardigheden en algemene kwalificaties. Bij het formuleren van de eindkwalificaties is gebruik gemaakt van het meest recente Domein Specifiek Referentiekader WO Rechtsgeleerdheid. Dit kader heeft het disciplineoverlegorgaan Rechtsgeleerdheid in december 2009 vastgesteld.

De opleiding stelt in de aanvraag dat vergelijking met de eindtermen van andere masteropleidingen op het gebied van het jeugdrecht in binnen- en/of buitenland niet goed mogelijk is aangezien de voorgenomen opleiding Jeugdrecht op dit moment als masteropleiding in Nederland enig is in haar soort. De verschillen met buitenlandse opleidingen zijn volgens de opleiding ook te groot om een vergelijking te kunnen maken.

Overwegingen

Het panel vindt de eindkwalificaties adequaat geformuleerd en passend voor het beoogde masterniveau en de academische oriëntatie. Het panel constateert dat het programma uniek is, zowel in nationale als internationale context. De opleiding heeft voor het behalen van het civiel effect gekozen. De juridisch opgestelde eindkwalificaties sluiten hierbij aan. Daarnaast sluiten de eindkwalificaties voldoende aan bij het Domein Specifiek Referentiekader WO Rechtsgeleerdheid. Uit gesprekken met het beroepenveld en uit aanbevelingsbrieven van het beroepenveld blijkt dat men behoefte heeft aan afgestudeerden met het beoogde profiel.

Op een aantal plaatsen wordt de opleiding gepresenteerd als multidisciplinair. Dit is bijvoorbeeld het geval in de aanvraag van de toets nieuwe opleiding en in de brochure van de opleiding voor aankomende studenten. Het panel constateert echter na de gesprekken en de bestudering van de inhoud van het programma dat de instelling niet pretendeert een multidisciplinaire opleiding aan te bieden. Een juistere weergave van de doelstelling is: de opleiding is juridisch intradisciplinair, met geïntegreerde niet-juridische aspecten. Studenten bekijken de invloed van andere disciplines op de context van het jeugdrecht. De opleiding toetst of studenten deze niet-juridische aspecten voldoende beheersen voor de oplossing van een juridische casus, maar feitelijke kennis over bijvoorbeeld ontwikkelingspsychologie of criminologie wordt niet getoetst. Het panel adviseert de formulering van de doelstelling van de opleiding te veranderen in "intradisciplinair met geïntegreerde niet-juridische aspecten".

Conclusie

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **voldoende**.

4.2 Onderwijsleeromgeving

4.2.1 Standaard 2

Het programma, het personeel en de opleidings specifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren.

Bevindingen

Inhoud van het programma

- Relatie tussen de beoogde eindkwalificaties en de inhoud van het programma
In een bijlage bij de aanvraag van de opleiding is de relatie tussen eindkwalificaties en vakken schematisch in een matrix aangegeven. In de inhoudsbeschrijvingen van de programmaonderdelen zijn inhoud en leerdoelen beschreven. Een koppeling met de eindkwalificaties wordt niet gemaakt.

Bij ieder vak staat een niveau aangegeven. De niveau-aanduidingen zijn in overeenstemming met de universitaire 'abstracte structuur'. Dit is een door de Universiteit Leiden ontwikkeld model om de niveaureisten van het onderwijs per studiejaar te kunnen objectiveren. Programmaonderdelen worden daarbij ingedeeld in zes categorieën, van 100 tot en met 600, die betrekking hebben op de moeilijkheidsgraad. Cursussen die deel uitmaken van masteropleidingen van deze faculteit kunnen niveau 500 of 600 hebben.

- Kennis en kunde
De opleiding bestaat uit vier verplichte basisvakken (Personen- en familierecht, Jeugd en straf(proces)recht, Jeugdbescherming en jeugdzorg en Children's rights). Daarnaast wordt een privatissimum en een practicum aangeboden. Bij het privatissimum gaat het om rechtswetenschappelijke vaardigheden, bij het practicum om vaardigheden voor de beroepspraktijk. Ook volgen de studenten een gebonden keuzevak waarin wordt gezorgd voor verdieping van de kennis over een deelaspect van het jeugdrecht (studielast 5 EC, niveau 500). Voor 2012/2013 staan de gebonden keuzevakken "Kind en migratie" en "Regulating online child safety" op het programma. De gebonden keuzevakken zullen van jaar tot jaar van thema wisselen. In latere jaren, als er meer studenten zullen worden toegelaten, zal het aantal keuzemogelijkheden worden uitgebreid. Thema's waarover na 2012/2013 gebonden keuzevakken kunnen worden ontwikkeld zijn onder andere familievermogensrecht, gezondheidsrecht, juridische aspecten van kindermishandeling, juridische aspecten van adoptie en pleegzorg en kind en echtscheiding. Ten slotte schrijven de studenten een masterscriptie.

Vormgeving van het programma

- Didactisch concept en werkvormen
Het didactisch concept is ontleend aan de onderwijsmissie van de faculteit. Deze refereert aan een klassiek academische opvatting over universitair onderwijs. Verwerven van kennis en inzicht en het aanleren van een academische houding vormen de pijlers, naast het aanleren van belangrijke academische en professionele juridische vaardigheden. De koppeling tussen onderzoek en onderwijs is gewaarborgd, evenals het behalen van het civiel effect. Het didactisch concept gaat uit van een hoor- en werkcollegesysteem dat is gericht op het activeren van studenten tot reflectie, tot het maken van opdrachten en tot gerichte zelfstudie. De interactie tussen onderzoek en onderwijs betekent didactisch dat studenten worden geoefend in:
 - het helder formuleren van een vraagstuk;
 - het in kaart brengen van het geldende recht op dat gebied en van de mogelijk uiteenlopende wetenschappelijke opvattingen; het opzoeken van daarvoor benodigde informatie en
 - het op verantwoorde wijze komen tot goed gemotiveerde conclusies.

Deze oefening vindt op een meer elementair niveau plaats via werkgroepopdrachten, en meeromvattend in opdrachten voor schriftelijk werk, met uiteindelijk de masterscriptie als proeve van bekwaamheid.

- Aantal contacturen
De opleiding zal in totaal ongeveer 220 contacturen kennen, grotendeels in de vorm van hoor- en werkcollege- resp. practicum- en privatissumonderwijs. De gerealiseerde contacttijd is in de regel 100% van de geprogrammeerde contacttijd. Onderwijs dat uitvalt door ziekte wordt overgenomen door een collega of op een later moment ingehaald. Naast deze 220 formele contacturen zal de opleiding ook contacttijd kennen in de vorm van lezingencycli, bijeenkomsten met het beroepenveld, werkbezoeken, discussiebijeenkomsten, enzovoort.

De Universiteit Leiden onderzoekt de mogelijkheid tot verhoging van het aantal contacturen bij de Faculteit Rechtsgeleerdheid. De master Jeugdrecht kan daarbij eventueel als pilot gaan fungeren, waarbij het aantal contacturen wordt verhoogd naar 300. In de gesprekken met het panel is door het onderwijsteam van de master jeugdrecht aangegeven dat men er van uitgaat dat straks ten minste 300 contacturen worden ingericht.

- Begeleiding van studenten
Doordat Jeugdrecht een relatief kleine opleiding zal zijn met bijbehorend intensief contact tussen studenten en docenten, zal de staf van de opleiding een grotere rol spelen bij studiebegeleiding en informatievoorziening. Veel kwesties waarvoor studenten van grotere opleidingen naar een studieadviseur of studenteninformatiebalie gaan, komen bij kleinere opleidingen bij de staf van de opleiding zelf terecht.

Studiebegeleiding wordt daarnaast voor een belangrijk deel verzorgd door de studieadviseurs. Bij de faculteit zullen vanaf begin 2012 vier studieadviseurs (voor in totaal 3,3 fte) zijn aangesteld. Bij de studieadviseurs kunnen studenten terecht voor zaken als de bespreking van (persoonlijke) problemen die de studievoortgang belemmeren, het aanvragen van vrijstellingen, advies over keuzes binnen de studie of het eventuele

overstappen naar een andere opleiding. Daarnaast begeleiden en adviseren de studieadviseurs studenten voor wie een speciaal soort begeleiding nodig is (bijvoorbeeld studenten met een functiebeperking of een multiculturele achtergrond), verstrekken ze adviezen aan examen- en toelatingscommissies, signaleren ze studievertraging en roepen ze de desbetreffende studenten op voor een individueel gesprek, en signaleren ze knelpunten binnen het onderwijs.

- **Verschillende leerroutes**
De basis van het programma bestaat uit vier verplichte vakken. Door middel van de keuze van hun practicum- en privatissimumonderwerp en van hun gebonden keuzevak, kunnen studenten eigen accenten aanbrengen bij de bestudering van het jeugdrecht.
- **Toelating**
Voor het eerste jaar wordt er een instroombeperking van 30 gehanteerd. Het is de bedoeling dat de opleiding op termijn doorgroeit naar een instroom van 50-75 studenten per jaar. De faculteit wil ook op termijn grenzen blijven stellen aan de instroom in deze masteropleiding. De toelatingsprocedure is in concept vastgelegd (*Toelatingscriteria en toelatingsprocedure masteropleiding Jeugdrecht – concept, 26 januari 2012*). De opleiding hanteert drie criteria: behaalde cijfers in de bachelor, affiniteit en motivatie.
- **Kwaliteit van het personeel**
De opleiding presenteert een lijst met docenten die het onderwijs van de opleiding zullen verzorgen, met hun kwalificaties en specialisaties op onderzoeksgebied. Hierin staat zowel de staf van de afdeling Jeugdrecht vermeld als wetenschappelijk personeel van andere afdelingen die (delen van) vakken verzorgen. De meeste docenten op de lijst zijn gepromoveerd en leveren een bijdrage aan het onderzoek in hun vakgebied, twee zijn nog bezig met een promotietraject. Bij de afdeling Jeugdrecht loopt een vacature voor een hoogleraar en twee op docentniveau.

Bij de start van het onderwijs in september 2012 zal er in totaal 2,25 fte beschikbaar zijn voor het verzorgen van het onderwijs voor de masteropleiding Jeugdrecht terwijl er in 2012/2013 30 studenten tot de opleiding zullen worden toegelaten. Dat zou dus voor het academisch jaar 2012/2013 een staf/student-ratio van (ruim) 1:15 betekenen. Bovendien zullen er nog externe docenten betrokken zijn bij het verzorgen van de practica en privatissima, onder andere medewerkers van het Kinderrechtenhuis en van de sector Familie- en jeugdrecht van de Rechtbank Den Haag.

In de volgende jaren zal het aantal ingeschreven studenten voor de opleiding Jeugdrecht naar verwachting groeien, enerzijds door het verhogen van de instroomcapaciteit, anderzijds doordat niet alle studenten de opleiding binnen één jaar zullen afronden. De staf/student-ratio zal naar verwachting niet verder toenemen dan tot circa 1:30. Bij een groter aantal studenten zullen ook extra middelen beschikbaar komen voor het aanstellen van extra medewerkers, door de extra inkomsten die deze studenten opleveren voor de faculteit in de vorm van bekostiging van behaalde EC's.

Kwaliteit van de opleidingsspecifieke voorzieningen

De faculteit is in 2004 verhuisd naar het nieuwe Kamerlingh Onnes Gebouw. Er zijn collegezalen en werkgroep ruimten die zijn uitgerust met de nodige ICT-voorzieningen. Het merendeel van de zalen is standaard voorzien van een beamer.

De meeste colleges voor de masteropleiding Jeugdrecht zullen in dit gebouw worden verzorgd. Hier bevinden zich ook de juridische bibliotheek en de computerruimtes. In september 2011 heeft de faculteit daarnaast de net gerenoveerde Sterrewacht betrokken. De Sterrewacht beschikt over werkkamers voor medewerkers en daarnaast over een groot aantal schitterend ingerichte werkgroep ruimtes en collegezalen, waar kleinschalig onderwijs wordt verzorgd aan masterstudenten. Tezamen bieden het Kamerlingh Onnes Gebouw en de Sterrewacht voldoende ruimte om het onderwijs voor de nieuwe masteropleiding Jeugdrecht te huisvesten, naast het groeiende aantal studenten in de overige bachelor- en masteropleidingen.

De faculteit beschikt verder over goede ICT-voorzieningen voor studenten en medewerkers. Dat zijn onder meer de digitale onderwijsomgeving Blackboard, onderwijsvernieuwing door middel van ICT en controle op plagiaat bij scripties door middel van anti-plagiaat software.

Samenhangende onderwijsleeromgeving

Het practicum, privatissimum en keuzevak sluiten aan bij kennis opgedaan in verplichte vakken, eerder in het programma. De opleiding wordt afgerond met een masterscriptie over een zelf te kiezen onderwerp binnen het jeugdrecht, waarbij wordt voortgebouwd op de eerder verworven kennis en vaardigheden.

Overwegingen

Inhoud van het programma

Het panel mist een beschrijving van de gewenste eindniveaus per module. Het is niet duidelijk in welke onderdelen het gewenste masterniveau (niveau 6, verwijzend naar abstracte structuur) daadwerkelijk wordt behaald en getoetst. Daarmee is er ook voor docenten geen duidelijk kader waaraan zij de inhoud en niveau van hun module kunnen ophangen en zorgen voor een logische voortbouw van modules op eerder opgedane kennis. Het panel vindt dat de samenhang van modules daarmee te veel afhankelijk wordt gemaakt van de individuele docent en van met name diens investering in afstemming met collega-docenten. Ook is het voor studenten niet duidelijk welk niveau er wordt verwacht en hoe zij daar gedurende het programma naar toe groeien. De student moet zelf de verbanden leggen met de verschillende disciplines uit voorgaande modules en is daarmee zelf verantwoordelijk voor de integratie van opgedane kennis, vaardigheden en inzichten.

In de vakbeschrijvingen van de programmaonderdelen zijn inhoud en leerdoelen beschreven. Het panel stelt vast dat de leerdoelen niet gekoppeld zijn aan de matrix met onderwijseenheden en eindkwalificaties. Een koppeling met de eindkwalificaties wordt dan ook onvoldoende gemaakt. Het is niet duidelijk waarom eindkwalificaties aan onderwijseenheden worden toegewezen en hoe het aanleren van eindkwalificaties wordt opgebouwd, zoals binnen het privatissimum en het practicum.

Het panel is het met de opleiding eens dat de vier geprogrammeerde basisvakken voldoende basis bieden voor het onderwijs rond het juridisch stelsel. Wel vindt het panel dat bij veel programmaonderdelen wordt ingegaan op (de bescherming van) het bedreigde kind. Het panel voert de discussie met de opleiding of de opleiding niet breder zou moeten insteken, waarbij ook andere thema's zoals onderwijsrecht, leerplicht en consumenten- en patiëntenrecht van het kind aan bod komen. De opleiding geeft aan dat deze thema's haar aandacht hebben, maar dat het programma onvoldoende ruimte biedt om zo breed in te

steken. Het panel vindt het in dit licht positief dat in het studiejaar 2013-2014 het keuzevak Child Safety wordt aangeboden vanuit criminologisch perspectief.

De wens van de opleiding is om het werkveld structureel te betrekken bij de invulling van het programma, met name bij de invulling van het privatissimum en het practicum. Het panel heeft vernomen van leden van het werkveld dat ze daartoe bereid zijn. De inbreng van het werkveld is volgens het panel echter nog onvoldoende vastgelegd in procedures of nadere afspraken voor de langere termijn.

Het panel stelt ten slotte vast dat de inhoud van het programma aansluit bij de wettelijke vereisten inzake civiel effect. Deze vereisten houden onder meer in dat de opleiding minimaal 200 juridische studiepunten telt. In de praktijk komt dit doorgaans neer op 140 EC in de bachelor en 60 EC in de master. Een inhoudelijk uitgebreid masterprogramma met ook niet-juridische programmaonderdelen, vereist dus in principe een masteropleiding die meer dan 60 studiepunten telt. De doelmatigheidstoets en de aanvraag voor deze nieuwe opleiding heeft evenwel betrekking op een studieomvang van 60 EC. Bovendien heeft het panel uit de gesprekken afgeleid dat een dergelijke opleiding niet aansluit bij de doelstellingen (zie *infra* p. 9 Standaard 1: "De beoogde opleiding is intradisciplinair met geïntegreerde niet-juridische aspecten").

Vormgeving van het programma

Het panel stelt vast dat het voorgestelde didactisch concept en de werkvormen passend zijn. Wel constateert het panel dat het discussieplatform in de digitale leeromgeving Blackboard nog niet optimaal benut wordt. Het panel is het met de opleiding eens dat de ontwikkeling hiervan binnen de afdeling aandacht behoeft.

Het valt het panel op dat de gebonden keuzevakken pas na de start van de masterthesis plaatsvinden. Bij navraag over de wenselijkheid hiervan beargumenteert de opleiding overtuigend dat het noodzakelijk is dat studenten al op 1 april een probleemstelling voor hun masterthesis voorstellen om in juli de scriptie te kunnen indienen. Het panel is het met de opleiding eens dat studenten een langere periode de tijd krijgen om aan de masterscriptie te werken, waarbij logischerwijs de keuzevakken wat later zijn geprogrammeerd.

Het panel vindt de facultaire norm van 220 contacturen te weinig. Uit de gesprekken met de opleiding blijkt dat men tijd tekort heeft om alle gewenste thema's en beoogde niet-juridische aspecten aan bod te laten komen. Met een uitbreiding van het aantal contacturen kan daar wat aan worden gedaan. Het is dan ook positief dat de opleiding binnen de instelling eventueel pilot is voor het verhogen van het aantal contacturen. Het aantal informele contacturen wordt bovendien verhoogd door (niet verplichte) reflectiegroepen, beroepsgroepen, lezingencycli enzovoort. Het panel vindt deze extra-curriculaire activiteiten passend en zeer zinvol, maar vindt een aantal aspecten nog onvoldoende uitgewerkt, zoals hoe, hoeveel en hoe vaak deze activiteiten plaatsvinden, de leerdoelen, de inbedding in het curriculum en de eventuele toetsing. Het effect van deze activiteiten kan worden geoptimaliseerd door een betere inbedding in het programma te waarborgen.

De personele capaciteit voor studiebegeleiding en informatievoorziening van de faculteit zal volgens het panel voldoende zijn om de studenten voor de nieuwe opleiding adequaat te kunnen begeleiden met het oog op hun studievoortgang.

Het panel is positief over de wijze waarop de opleidingen geïnteresseerde studenten gaat selecteren voor deelname. De voorgestelde criteria zijn passend.

Het panel heeft een zeer enthousiast en kundig docententeam aangetroffen. Tegelijkertijd is uit de gesprekken duidelijk geworden dat het docententeam zich nog moet gaan vormen. Teamoverleg vindt nog niet plaats en enkele docenten zijn nog niet aangesteld. Overleg over de inrichting van programmaonderdelen vindt één op één plaats met de coördinator. Ook de inschakeling van het werkveld in het curriculum zal nog nader moeten worden uitgewerkt. Het werkveld is wel betrokken bij de inrichting van de opleiding en zal ook stagemogelijkheden gaan bieden of anderszins een rol gaan vervullen bij de invulling van het practicum of privatissimum.

Kwaliteit van de opleidingsspecifieke voorzieningen

Het panel heeft kennis genomen van de beschrijving van de voorzieningen en de bibliotheek in het Kamerlingh Onnes Gebouw bezocht. Het panel constateert dat de opleidingsspecifieke voorzieningen voldoende zijn om naast de studenten van de bestaande opleidingen aan deze faculteit ook de masterstudenten Jeugdrecht te accommoderen.

Samenhangende onderwijsleeromgeving

Het panel mist een duidelijke visie van waaruit de inhoudelijke samenhang in het programma is opgezet. Het programma bevat interessante onderdelen. Deze leveren echter niet vanzelfsprekend een samenhangend programma op dat duidelijk toewerkt naar de beoogde eindkwalificaties.

In de brochure voor geïnteresseerde studenten spreekt de opleiding over de mogelijkheid om te starten in september en in januari. De opleiding licht niet toe hoe zij de samenhang en logische opbouw van het programma voor beide groepen kan borgen.

Conclusie

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **onvoldoende**.

4.3 Toetsing

4.3.1 Standaard 3

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Bevindingen

De vier verplichte basisvakken hebben tot doel het verwerven van kennis van en inzicht in een deelgebied van het jeugdrecht. Deze basisvakken worden afgesloten met een schriftelijk tentamen met essayvragen, waarin kennis en inzicht worden getoetst. Bij elk van deze vakken is er daarnaast een tussentijdse schriftelijke opdracht, waarop studenten persoonlijke feedback krijgen en waarvan de beoordeling meetelt bij de bepaling van het eindcijfer voor dit vak. Op deze manier krijgen studenten tijdig een indicatie in hoeverre zij de materie voldoende gaan beheersen.

De onderdelen privatissimum en practicum zijn gericht op de verwerving van vaardigheden en competenties. Dit betreft niet alleen schriftelijke, mondelinge en juridische vaardigheden maar ook meer algemene competenties als een kritische, academische houding en oordeelsvermogen (ook op grond van beperkte informatie). De toetsvorm is daarop

afgestemd: een reeks schriftelijke opdrachten, met daaraan gekoppeld een beperkt onderzoek, aangevuld met een referaat of mondelinge presentatie, die tezamen het eindcijfer bepalen.

Een belangrijke toetsvorm aan het einde van de opleiding is de masterscriptie. Voor de begeleiding en beoordeling daarvan geldt een facultaire handleiding (*Scriptiehandleiding voor Bachelor- en Masterscriptie, geen voorblad*) waarin onder andere is vastgelegd dat een student recht heeft op minimaal drie begeleidingsgesprekken, dat iedere scriptie door een tweede lezer wordt beoordeeld en dat het facultaire beoordelingsformulier bij de becijfering moet worden gebruikt om de beoordeling voor de student inzichtelijk te maken. De handleiding wordt momenteel aangepast met het doel de doorstroom te bevorderen en de validiteit, de betrouwbaarheid en de navolgbaarheid van de beoordeling te vergroten. Daarnaast wil de faculteit de digitale plagiaatcontrole (die al als pilot wordt uitgevoerd bij een aantal opleidingen en afstudeerrichtingen) bij alle scripties laten plaatsvinden.

Alle programmaonderdelen zullen met een voldoende resultaat moeten worden afgesloten. Er is geen mogelijkheid voorzien tot compensatie van onvoldoendes. Voor ieder onderdeel zal er, conform de facultaire bepalingen over het afleggen van tentamens, ieder jaar een eerste tentamengelegenheid zijn en één herkansingsmogelijkheid.

Bij het overleg van vakcoördinatoren, dat één of twee keer per jaar wordt bijeengeroepen door de opleidingsdirecteur, is een van de agendapunten het wederzijds afstemmen van de toetsvormen. Bij de jaarlijkse aanpassing en toetsing van de vakbeschrijvingen wordt onder andere nagegaan of toetsvormen en eindkwalificaties van een vak op elkaar aansluiten.

Op facultair en universitair niveau wordt op dit moment gewerkt aan de nadere uitwerking van een systeem van toetsing, een zogeheten 'toetsplan', dat toetskwaliteit in al haar aspecten waarborgt (validiteit en betrouwbaarheid van de tentamens en andere toetsvormen, transparantie en navolgbaarheid van de beoordeling). De bepalingen uit het toetsplan zullen met ingang van het komende studiejaar zijn verwerkt in de Onderwijs- en Examenregeling en in de Regels en richtlijnen voor de tentamens voor alle opleidingen van de faculteit, waaronder de masteropleiding Jeugdrecht.

De opleiding geeft in de gesprekken met het panel aan dat de komende maanden hard gewerkt gaat worden aan de invulling van de toetsen, de keuze voor toetsvormen en het professionaliseren van de staf op het gebied van toetskwaliteit. Het docententeam gaat bijvoorbeeld de komende maanden met elkaar in training, waarbij toetsen van het ICLON worden gebruikt.

Overwegingen

Het panel constateert dat de opleiding het systeem van toetsing voor de opleiding Jeugdrecht op dit moment nog niet op orde heeft. De opleiding legt in de vakbeschrijvingen nog onvoldoende de link tussen de eindkwalificaties, de leerdoelen en de beoordelingscriteria. In deel 2 van de vakbeschrijvingen wordt enkel verwezen naar algemene vaardigheden. Daarnaast zijn de toetscriteria van het privatissimum en het practicum nog niet toegespitst op de master Jeugdrecht. In de toetsing moet de opleiding duidelijker verantwoorden hoe en waar alle eindkwalificaties in de modules worden getoetst tot op welk niveau. Daarmee kan de opleiding ook beter de progressie van studenten volgen.

De opleiding presenteert de algemene beoordelingscriteria die in de faculteit Rechtsgeleerdheid worden toegepast bij de beoordeling van masterscripties. Het panel stelt vast dat het masterniveau helder is gedefinieerd in dit beoordelingschema. De beoordelingscriteria zijn echter nog niet toegespitst op de master Jeugdrecht. De opleiding kan (ook mondeling) nog niet aangeven of alle eindkwalificaties worden getoetst bij de masterscriptie of deels elders in het programma.

Naast deze verbeterpunten stelt het panel vast dat de instelling en de opleiding beschikken over verschillende organisatorische mechanismes die waarborgen dat er voor de opleiding als geheel een adequaat systeem van toetsing en toetsvormen zal ontstaan. Het panel heeft vertrouwen in de gemaakte progressie, het getoonde materiaal en de voorgestelde procedures. Het panel besluit dat het universitair model van de universiteit Leiden met regels en richtlijnen voor tentamens en examens voldoende garantie biedt voor een adequaat systeem van toetsing.

Conclusie

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **voldoende**.

4.4 Afstudeergarantie en financiële voorzieningen

4.4.1 Standaard 4

De instelling geeft aan studenten de garantie dat het programma volledig kan worden doorlopen en stelt toereikende financiële voorzieningen beschikbaar.

Bevindingen

Afstudeergarantie

De Universiteit Leiden garandeert dat studenten die tot de opleiding zijn toegelaten gedurende ten minste de cursusduur plus twee jaar in staat zullen worden gesteld deze in haar geheel te voltooien.

Investerings

De faculteit heeft voor het studiejaar 2011-2012 een bedrag gereserveerd van €170.000 uit de algemene facultaire middelen om de ontwikkeling van de opleiding te bekostigen. Van dit bedrag wordt de aanstelling betaald van de staffleden die het onderwijs in de opleiding ontwikkelen, zonder dat er nog onderwijs voor wordt aangeboden dat uiteindelijk inkomsten zal genereren. Uitgaven aan communicatie, beleidsmatige ondersteuning, ondersteuning FEZ enzovoort vallen onder de reservering die voor dit soort werkzaamheden is gemaakt voor de faculteit in haar geheel en hoeven niet apart voor de opleiding Jeugdrecht in de begroting te worden opgenomen.

Financiële voorzieningen

De opleiding presenteert in de aanvraag een beknopte meerjarenbegroting van de facultaire inkomsten en uitgaven voor de opleiding Jeugdrecht voor de komende studie jaren. Daarbij is ten behoeve van de berekening van de inkomsten de berekeningsmethodiek van de variabele component van het universitaire financieringsmodel (dat wil zeggen EC-financiering) als uitgangspunt genomen, en voor de uitgaven die van het facultaire

formatieverdeelmodel. Een vergelijking van de te verwachten inkomsten en uitgaven laat zien dat voor de jaren 2012-2013 tot en met 2014-2015 de inkomsten de uitgaven overtreffen.

Voor het jaar 2011-2012 worden uitgaven voorzien voor de ontwikkeling van het onderwijs waarvoor een reservering is gemaakt in de algemene facultaire middelen.

Overwegingen

Het panel stelt vast dat voor de opleiding zodanige financiële voorzieningen zijn getroffen dat studenten die in september 2012 aan de opleiding beginnen, drie studiejaren de tijd hebben om deze af te ronden. Dit wordt gerealiseerd doordat er voldoende financiële middelen zijn gereserveerd, waarbij de inkomsten die de opleiding zal genereren in de vorm van studiepunt- en diplomavergoeding (nog afgezien van extra inkomsten van de afdeling uit bijvoorbeeld post-academisch onderwijs) nog niet zijn ingecalculleerd.

Conclusie

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **voldoende**.

4.5 Algemene conclusie over de kwaliteit van de opleiding

De kwaliteit van de nieuwe opleiding is aan de maat wat betreft de standaarden 1 en 3. Het panel heeft verder een opleiding aangetroffen met goede intenties, een breed draagvlak, enthousiast personeel en voldoende capaciteit. Nog niet alle goede intenties zijn echter al gematerialiseerd. Het panel ziet tijdens het locatiebezoek in februari 2012 evenwel al een duidelijke progressie ten opzichte van de aanvraag van november 2011. De opleiding kan duidelijker weergeven hoe het onderwijsprogramma waarborgt dat de eindkwalificaties behaald kunnen worden. De opleiding heeft ook de verdere ontwikkeling van het programma ingezet, maar zal de komende maanden nog aan diverse aspecten invulling moeten geven. Het panel besluit dat de tijdens het locatiebezoek vastgestelde fase van ontwikkeling van het programma nog niet genoeg houvast biedt voor een onvoorwaardelijk positief advies. Het oordeel over standaard 2 luidt daarom nog onvoldoende.

Uit de progressie die de opleiding reeds heeft gemaakt sinds de aanvraag en uit de gesprekken met het management en de opleiding put het panel evenwel overtuigende argumenten die onderbouwen dat de opleiding beschikt over voldoende potentieel om de vastgestelde tekortkomingen weg te nemen.

Het panel adviseert daarom de toets nieuwe opleiding onder voorwaarden te verlenen.

De voorwaarden die zij adviseert zijn de volgende:

- De opleiding beschikt over een matrix die de aansluiting tussen eindkwalificaties en programmaonderdelen helder weergeeft en waaruit blijkt hoe het aanleren van de eindkwalificaties wordt opgebouwd;
- De opleiding beschikt over een beschrijving van het gewenste eindniveau per module, waaruit blijkt in welke programmaonderdelen het gewenste niveau wordt behaald en getoetst;
- De opleiding programmeert een uitbreiding van de voorziene formele 220 contacturen;
- De opleiding heeft de samenwerking met het werkveld rond de invulling van het programma structureel verankerd;

- De opleiding biedt een samenhangend programma aan voor studenten die starten in januari;
- De opleiding communiceert - via haar website en andere kanalen - helder met (potentiële) studenten over de inhoud, het tijdpad en de gevolgen van de procedure toets nieuwe opleiding onder voorwaarden.

Het panel adviseert hiervoor een termijn van 6 maanden te verlenen.

5 Overzicht oordelen

Onderwerp	Standaarden	Oordeel
1 Beoogde eindkwalificaties	1. De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	V
2 Onderwijsleeromgeving	2. Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	O
3 Toetsing	3. De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing	V
4 Afstudeergarantie en financiële voorzieningen	4. De instelling geeft aan studenten de garantie dat het programma volledig kan worden doorlopen en stelt toereikende financiële voorzieningen beschikbaar	V
Algemene conclusie		V

V = voldoende O = onvoldoende

Bijlage 1: Samenstelling panel

De NVAO heeft een panel vastgesteld met volgende samenstelling:

Prof. mr. Paul Vlaardingerbroek (voorzitter)

Paul Vlaardingerbroek is hoogleraar Familie – en jeugdrecht aan de dept. of Private Law, School of Law, Tilburg University. Daarnaast is hij rechter-plv. in de rechtbank Rotterdam, raadsheer-plv. bij het Hof den Bosch, alsmede bestuurslid van de Stichting Bijzondere Leerstoel Pro Juventute te Utrecht en bestuurslid van de Executive Council van de International Society of Family Law. Verder is Paul Vlaardingerbroek redacteur Commentaar Familierecht (SDU) en van het Commentaar Jeugdrecht (SDU), alsmede redacteur van het Tijdschrift Jurisprudentie Personen– en familierecht (JPF). Tot 1 januari 2012 was Paul Vlaardingerbroek hoofdredacteur van het Tijdschrift voor familie- en jeugdrecht. Tot 1 januari 2010 was hij voorzitter van de sectie jeugd van de Raad voor Strafrechtstoepassing en jeugdbescherming. Ook is hij (mede)auteur van diverse boeken en vele (ook internationale) publicaties op het terrein van het familie- en jeugdrecht.

Prof. dr. Johan Put

Johan Put is gewoon hoogleraar aan de Faculteit Rechtsgeleerdheid van de KU Leuven, verbonden aan het Instituut voor Sociaal Recht (ISR) en het Leuvens Instituut voor Criminologie (LINC). Hij is verantwoordelijk voor onderwijs in het jeugdrecht en het sociaal- en welzijnsrecht, promotor van tal van doctoraal en projectonderzoek in deze domeinen, en betrokken in diverse interdisciplinaire en interuniversitaire onderzoeksprojecten (o.m. het Jeugdonderzoekplatform). Hij is auteur van het Handboek Jeugdbeschermingsrecht, redactielid van verscheidene tijdschriften (bv. Youth Justice, Panopticon en het Tijdschrift voor Sociaal Recht) en hoofdredacteur van het Tijdschrift voor Jeugd en Kinderrechten. Hij is ook medeoprichter en vicevoorzitter van het (Vlaams) Kenniscentrum Kinderrechten. Van 2007 tot 2009 was hij aan zijn faculteit programmadirecteur rechten; sinds 2009 is hij vicedecaan onderwijs.

Mr. Evelien Sijnesael

Evelien Sijnesael studeerde rechten aan de Universiteit van Tilburg. Tijdens haar studie volgde zij de mastervakken Jeugdrecht I en II en koppelde zij aan haar masterscriptie een stage bij Bureau Jeugdzorg Zeeland. In december 2006 werd Evelien Sijnesael als advocaat beëdigd in het arrondissement Middelburg. Zij deed de specialisatieopleiding tot jeugdrechtadvocaat via het Eggens Instituut. Inmiddels legde zij met een positief resultaat ook de juridische specialisatieopleiding van de Vereniging Familierechtadvocaten en scheidingsbemiddeling af. 95% van haar praktijk bestaat uit het behandelen van zaken op het gebied van familie –en jeugdrecht.

Mr. Geert Decock

Geert Decock is master (licenciaat) in de Rechten en in de Criminologie en bachelor in de Wijsbegeerte. Sinds 1988 is hij advocaat aan de balie te Gent binnen de groep Frans Baert & Vennoten. Hij is specialist jeugdrecht, zowel in het personen- en familierecht als in het bijzondere jeugdrecht (jeugdhulprecht en jeugddelinquentie). In 2000 werd hij erkend bemiddelaar in familiezaken, in 2006 bekam hij het certificaat “bijzondere opleiding jeugdrecht”. Hij is voorzitter van de in 2009 opgerichte Unie van Jeugdadvocaten. Geert Decock doceert jeugdrecht aan de Arteveldehogeschool te Gent en is inhoudelijk mede

verantwoordelijk voor de opleiding jeugdadvocaten van de Orde van Vlaamse Balies. Hij is hoofdredacteur van het Tijdschrift Jeugdrecht en Kinderrechten (TJK) en redactielid van de KIDS-Codex en Panopticon.

Anton Schuurmans (student-lid)

Anton Schuurmans studeert een masteropleiding rechten, specialisatie publiek en Europees recht, aan de Katholieke Universiteit Leuven. In 2009-2010 was hij ondervoorzitter van de Leuvense Studentenraad LOKO. In die hoedanigheid zetelde hij onder meer in de academische raad en de raad van bestuur van de Katholieke Universiteit Leuven. In 2010-2011 was Anton Schuurmans bestuurder bij de Vlaamse Vereniging van Studenten alwaar hij instond voor het onderwijs en internationaal beleid. Hij was tevens de vertegenwoordiger van de Vlaamse studenten bij de European Students' Union.

Het panel werd bijgestaan door dr. mr. Sigrid Pauwels, beleidsmedewerker NVAO, procescoördinator en drs. Linda van der Grijspaarde, zelfstandig onderwijsadviseur, secretaris.

Alle panelleden hebben een onafhankelijkheids- en onpartijdigheidsverklaring ingevuld en ondertekend.

Bijlage 2: Programma locatiebezoek

Het panel heeft een bezoek gebracht aan de faculteit Rechtsgeleerdheid van de Universiteit Leiden op 15 februari 2012.

Programma locatiebezoek

		Gespreksdeelnemers
9.00 – 9.30	Ontvangst panel en kort vooroverleg panel	
09.30 – 10.15	Gesprek met vertegenwoordigers van de faculteit	<ol style="list-style-type: none">1. Prof. dr. R.A. (Rick) Lawson, decaan2. Prof. mr. C.J.J.M. (Carel) Stolker, oud-decaan3. Mr. dr. P.M. (Pauline) Schuyt, portefeuillehouder onderwijs4. Mw. A. E. (Annemieke) Brouwer, assessor faculteitsbestuur5. D.H.J.H. (Dennis) Hoitink, hoofd afdeling Financieel Economische Zaken6. Mr. H.E. (Hester) Minnema, onderwijsmanager
10.15 – 11.15	Gesprek met vertegenwoordigers van het opleidingsmanagement	<ol style="list-style-type: none">1. Prof. mr. drs. M.R. (Mariëlle) Bruning, hoogleraar Jeugdrecht, opleidingsdirecteur2. Dr. T. (Ton) Liefwaard, UNICEF-hoogleraar Children's rights (per 15 maart 2012)3. Mr. dr. H.-M.T.D.(Hans-Martien) ten Napel, docent Staats- en bestuursrecht, vertegenwoordiger examencommissie master Rechtsgeleerdheid4. Drs. L.A. (Laura) Buissink, secretaris coördinatorenoverleg
11.15 – 11.30	PAUZE	

11.30 – 12.30	Gesprek met het werkveld	<p>1. Mr. C.E. (Corinne) Dettmeijer, Nationaal Rapporteur Mensenhandel</p> <p>2. Mr. E.M. (Isabeth) Mijnaerends, officier van justitie te Utrecht met portefeuille jeugd</p> <p>3. Mr. M.P.G. (Marjolein) Rietbergen, advocate bij Rietbergen en partners te Rotterdam, specialisatie Jeugdrecht, jeugdrechter-plaatsvervanger Rechtbank Amsterdam</p> <p>4. Mr. I. A. (Ingeborg) Galama, jurist landelijk bureau Raad voor de Kinderbescherming</p> <p>5. Drs. K. (Kim) Brouwers, beleidsadviseur Kinderombudsman</p> <p>6. Mr. L. (Laura) Goei, jurist bij Stichting Bureaus Jeugdzorg Haaglanden</p> <p>7. Mr. S.B. (Sonja) de Pauw Gerlings, vice-president en kinderrechter, jeugdunit Rechtbank Rotterdam (namens landelijke werkgroep kinderrechters)</p>
12.30 – 13.15	Gesprek met studenten	<p>1. Dhr. R. (Rein) Ferwerda, studentlid Onderwijsbestuur 2010-2011; masteropleiding Rechtsgeleerdheid, afstudeerrichting civiel recht</p> <p>2. Mw. M.P.Y. (Petra) Frederiks, student-assistent jeugdrecht, heeft keuzevak Jeugdrecht gevolgd; bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid</p> <p>3. Mw. I.W.M. (Irmgard) Olthof, student-assistent jeugdrecht, heeft keuzevak Jeugdrecht gevolgd en privatissimum en practicum civiel recht</p> <p>4. Mw. L. (Lieke) Buurman, heeft keuzevakken jeugdrecht en children's rights gevolgd; bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid</p> <p>5. Dhr. P.L. (Pieter) de Bruijn, bestuurslid JSV Grotius, heeft keuzevak jeugdrecht gevolgd; bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid en Notarieel recht</p> <p>6. Mw. L. (Liset) Tijs, assessor Faculteitsbestuur 2010-2011, volgt practicum en privatissimum civiel recht, masteropleiding Rechtsgeleerdheid</p>
	Rondleiding	
13.15 – 14.00	LUNCH	

14.00 – 15.00	Gesprek met het docententeam	<p>1. Prof. mr. P.R. (Peter) Rodrigues, hoogleraar immigratierecht, docent gebonden keuzevak Kind en immigratie</p> <p>2. Prof. mr. T.J. (Tea) Mellema-Kranenburg, hoogleraar personen- en familierecht, docent Personen- en familierecht vanuit de minderjarige belicht</p> <p>3. Prof. mr. M.J.A.M. (Margreet) Ahsmann, hoogleraar Rechtspleging, vertegenwoordiger Rechtbank Den Haag (de Rechtbank Den Haag verzorgt in 2012/2013 het practicum Jeugdrecht samen met een docent Jeugdrecht)</p> <p>4. Mr. drs. Y. M. (Ytje Minke) Hokwerda, juridisch stafmedewerker Defence for Children/ECPAT, voormalig docente minor Jeugd en Criminaliteit Universiteit Utrecht (werkt mee aan privatissimum Jeugdrecht, samen met een docent van de afdeling Jeugdrecht)</p> <p>5. M.P. (Maria) de Jong-de Kruijf MSc LL.M, docent Jeugd en strafrecht</p> <p>6. Mr. K.A.M. (Kartica) van der Zon, docent Jeugdbescherming en jeugdzorg en practicum Jeugdrecht</p>
15.00 – 15.30	Overleg panel	
15.30 – 15.45	Tweede gesprek met vertegenwoordigers van het opleidingsmanagement	<p>1. Prof. mr. drs. M.R. (Mariëlle) Bruning, hoogleraar Jeugdrecht, opleidingsdirecteur</p> <p>2. Dr. T. (Ton) Liefwaard, UNICEF-hoogleraar Children's rights (per 15 maart 2012)</p> <p>3. Mr. dr. H.-M.T.D.(Hans-Martien) ten Napel, docent Staats- en bestuursrecht, vertegenwoordiger examencommissie master Rechtsgeleerdheid</p> <p>4. Drs. L.A. (Laura) Buissink, secretaris coördinatorenoverleg</p>
15.45 – 16.30	Vorbereiding van de terugkoppeling	
16.30 – 17.00	Beknopte terugkoppeling op hoofdlijnen door de voorzitter (vrij toegankelijk maar niet interactief)	

Bijlage 3: Overzicht van bestudeerde documenten

Informatiedossier opleiding/instelling

- Aanvraag van een beperkte toets nieuwe opleiding, WO-Masteropleiding Jeugdrecht, Faculteit der Rechtsgeleerdheid, Universiteit Leiden, 10 november 2011.
- Bijlagen:
 - Domeinspecifiek referentiekader 2009 WO Rechtsgeleerdheid
 - Schematisch overzicht Master Jeugdrecht 2012-2013
 - Inhoudsbeschrijving op hoofdlijnen van de programmaonderdelen van het eerste jaar, met vermelding van eindkwalificaties, leerdoelen, werkvorm(en), wijze van toetsing, literatuur (verplicht/aanbevolen), docent en studiepunten.
 - (Concept)onderwijs- en examenregeling
 - Regels en richtlijnen voor de tentamens en examens
 - Overzicht van het in te zetten personeel met naam, functie, omvang aanstelling, graad en deskundigheid
 - Besluit macrodoelmatigheid
 - Overzicht van de contacten met het werkveld (indien relevant)
 - Schema eindtermen opleiding / eindtermen vakken
 - Scriptiebeoordelingsschema

Documenten op verzoek van panel voorafgaand aan locatiebezoek toegezonden

- Programma's van de bacheloropleidingen Rechtsgeleerdheid en notarieel recht
- Programma's van de overige opleidingen van de Faculteit Rechten:
 - Criminologie (bachelor en master)
 - Fiscaal recht (bachelor en master)
 - Notarieel recht (master)
 - Rechtsgeleerdheid (master)
- Overzicht van de PAO-cursussen Jeugdrecht
- Selectie- en toelatingsprocedure
- Notulen van overleg met het werkveld: Verslag werkveldraapleging 2011 01 26
- Nieuwste versie van de facultaire masterscriptiehandleiding en de leidraad masterscriptie Jeugdrecht (conceptversie)
- Toetsplan van de opleiding Jeugdrecht (conceptversie), bestaande uit twee delen (toelichting en schematisch toetsplan)
- Materiaal practicum
- Materiaal privatissimum

Documenten beschikbaar gesteld tijdens locatiebezoek

- Onderwijsmateriaal bestaande vakken:
 - Recht realiseren – rechtsvinding
 - Recht realiseren – rechtshandhaving
 - Practicum en privatissimum civiel recht
 - Bachelorkeuzevak Children's rights
- Aanbevelingsbrieven beroepenveld
- Fragmenten verslagen gremia m.b.t. bespreking Jeugdrecht
- Handboek Onderwijs 2005-2006 (wordt vervangen door Intranet Onderwijs)
- Faculteitsreglement september 2011
- Jaarverslagen, facultaire magazines, strategisch uitvoeringsplan en overig publiciteitsmateriaal (folders opleidingen en universitaire voorzieningen)
- Universitair model Regels en richtlijnen voor de tentamens en examens 2012-2013 (conceptversie)
- Vakbeschrijvingen masteropleiding Jeugdrecht inclusief 'deel 2' (met extra informatie)
- Aanvullende documentatie Practicum De Rechtspraak in het Familie- en Jeugdrecht
- Handboeken, wettenbundels en overige literatuur

Bijlage 4: Lijst met afkortingen

Ba	bachelor
ECTS	European Credit Transfer System
EC	European Credits
hbo	hoger beroepsonderwijs
ICLON	Interfacultair Centrum voor Lerarenopleiding, Onderwijsontwikkeling en Nascholing (interfacultair centrum binnen de Universiteit Leiden)
ma	master
NVAO	Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
wo	wetenschappelijk onderwijs

Het paneladvies is tot stand gekomen in opdracht van de NVAO met het oog op beperkte toetsing van de nieuwe opleiding wo-master Jeugdrecht van de Universiteit Leiden.

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO)

Parkstraat 28

Postbus 85498 | 2508 CD DEN HAAG

T 31 70 312 23 30

F 31 70 312 23 01

E info@nvao.net

W www.nvao.net

dossiernummer 000031